

Pensioen Pro

Nieuws

PP

Gepensioneerdenverenigingen: voor hoorrecht beter af bij opf dan bij bpf

6 februari 2024

Verenigingen van gepensioneerden zijn bij opf'en 'sneller, nauwer en intensiever betrokken' bij de overgang naar het nieuwe stelsel dan bij bedrijfstakfondsen. Dat blijkt uit een enquête die de Koepel Gepensioneerden heeft gehouden onder de leden.

≡

Kerstens merkte op dat er bij ondernemingspensioenfondsen vaak een sterke band is tussen de gepensioneerdenvereniging en de onderneming. Dat zou verklaren waarom gepensioneerdenverenigingen daar intensiever worden betrokken bij opstellen van het transitieplan door sociale partners, de opmaat voor de overgang naar het nieuwe stelsel.

John Kerstens

Kerstens: 'Bij bedrijfstakfondsen hebben gepensioneerden vaak nog wel contact met een van de grotere ondernemingen waar ze gewerkt hebben. Maar dat is dan maar één van de vele aangesloten werkgevers.'

Vakbonden terughoudend

Ook spelen bij ondernemingspensioenfondsen vakbonden een kleinere of geen rol, signaleert Kerstens, in tegenstelling tot bij bpf'en. 'En hoe je het ook wendt of keert: vakbonden zien gepensioneerdenverenigingen toch als concurrentie.

Vakbonden staan niet vooraan om onze verenigingen uit te nodigen', aldus Kerstens, zelf oud-voorzitter van FNV Bouw.

Toch staan gepensioneerden bij bedrijfstakfondsen niet volledig aan de zijlijn. Volgens Kerstens maken bij een aantal grote bpf'en, zoals ABP, PFZW en BpfBouw, gepensioneerdenverenigingen gebruik van het hoorrecht tijdens de gesprekken tussen sociale partners. Kerstens wees erop dat de Koepel Gepensioneerden kan bemiddelen als een gepensioneerdenvereniging niet aan tafel wordt gevraagd.

Uit de resultaten blijkt verder dat ongeveer een vijfde van de verenigingen vanaf de start is betrokken bij het onderhandelingstraject tussen sociale partners. Iets minder dan de helft kreeg gedurende de onderhandelingen een plek aan tafel. Ruim een vijfde is (nog) helemaal niet aan tafel uitgenodigd, of pas toen het concept-transitieplan al af was.

Moeizaam tot slecht contact

Bijna een kwart van de ondervraagde lidverenigingen vindt dat het contact met de sociale partners moeizaam tot slecht verloopt. Volgens de koepel speelt dit verhoudingsgewijs meer bij bpf'en dan bij opf'en. Zo zijn de gepensioneerdverenigingen die gericht zijn op ABP zeer ontevreden over hoe het tot nu toe is gegaan, zegt Kerstens in een nadere toelichting.

'Het is allemaal erg minimaal. Het concept-hoofdlijnenplan is wel tijdig terecht gekomen bij het verantwoordingsorgaan, maar niet bij de gepensioneerdverenigingen, die zich keurig hadden aangemeld. Die moesten op de website van de Pensioenkamer van ABP lezen dat er voor hen enkele momentjes waren geprikt, waar ze in drie kwartier mondeling even hun mening mochten geven. Dat is niet de manier waarop je het hoorrecht moet invullen, vinden wij.'

Ook bij de onderhandelingen voor BpfBouw ging het moeizaam, stelt Kerstens. 'Daar waren op zich tijdig enkele goede gesprekken met de gepenseerden. Maar er liep wel een procedure van de vakbonden doorheen om het transitieplan voor te leggen aan hun achterbannen. Toen vanuit daar akkoord kwam, met een minimale opkomst, was het transitieplan al min of meer definitief, terwijl het hoorrecht nog in volle gang was.'

Bij de sociale partners voor de Zorg en Welzijn ging het volgens Kerstens beter, hoewel dat wel via informele contacten moest. 'Uiteindelijk is er wel een aantal voor de gepenseerden belangrijke punten in het transitieplan gekomen.'

Pensioenkamer ABP verbaasd

Roelf van der Ploeg, woordvoerder namens de bonden bij de Pensioenkamer, reageert verbaasd op de verwijten vanuit de Koepel. 'Vanuit de gepensioneerdverenigingen hebben wij nog geen kritiek op het proces gekregen. Als er problemen zijn, dan willen wij daar graag over in gesprek. We willen het hoorrecht serieus nemen.'

Hij wijst erop dat het 'hoormoment' niet na het concept-hoofdlijnenplan valt, maar na het concept-transitieplan. 'Dat verschijnt begin maart. Drie weken later zijn voor de verenigingen inderdaad momenten van drie kwartier gepland om hun visie te geven, maar als zij dat te kort vinden, dan willen we daar hen in tegemoet komen.' In de aanloop naar het hoorrechtmoment organiseert de Pensioenkamer een technische sessie voor de gepensioneerdverenigingen, aldus Van der Ploeg.

Beschikbare tijd nog onbekend

De enquêteresultaten geven nog geen indruk van de mate waarin gepenseerden, via het hoorrecht, voor hen belangrijke punten in het transitieplan kunnen krijgen. Een indicatie is de hoeveelheid tijd de verenigingen krijgen om hun mening te geven. 60% heeft nog geen idee hoeveel tijd er beschikbaar is, 17% heeft één tot twee maanden en 8% minder dan een maand.

Kerstens drukte de toehoorders bij het webinar op het hart om de tijd te nemen die ze nodig hebben. 'De wet zegt dat om je mening wordt gevraagd op een moment dat je nog invloed kunt uitoefenen op het transitieplan. En ook dat je voldoende tijd moet hebben om het hoorrecht uit te oefenen. Het kan niet zo zijn, dat je een concept-transitieplan krijgt met de mededeling: we horen graag volgende week van u hoe het is. De wet geeft geen exacte termijn, maar wij denken dat twee maanden een fatsoenlijke periode is.'

'Transitieplannen niet concreet over koopkracht'

De Koepel Gepenseerden 'staat niet te juichen' over de eerste transitieplannen, zegt voorzitter John Kerstens. 'Vooral op het voor ons belangrijke punt van de koopkracht is het moeilijk om vertrouwen uit deze plannen te halen. Het ontbreekt in veruit de meeste

transitieplannen aan concreet uitgewerkte koopkrachtambities. Gepensioneerden kunnen dan lastig een oordeel vormen, omdat een essentieel punt er niet is.'

Kerstens zou het liefst uitgewerkte scenario's in de transitieplannen willen zien en details over het toewijzen van beschermings- en overrendement aan gepensioneerden. 'Er gaan veel sprookjes- en spookverhalen rond over het nieuwe stelsel. Dan moeten sociale partners gepensioneerden ook serieus nemen als gesprekspartner en laten zien wat de transitie voor deze groep betekent aan koopkracht.'